

Slovenský komitét slavistov
Slavistický ústav Jána Stanislava Slovenskej akadémie vied

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

© Slovenský komitét slavistov
© Slavistický ústav Jána Stanislava SAV

EDITOR A VEDECKÝ REDAKTOR

Doc. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc.

RECENZENTI

Doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc.

Doc. Mgr. Jaromír Krško, PhD.

TECHNICKÁ REDAKCIA

Mgr. Juraj Molčányi

Kolektívna monografia vyšla s finančným príspevím
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

ISBN 978-80-89489-05-3

EAN 9788089489053

Peter Žeňuch (ed.)

Slovenská slavistika
včera a dnes

Bratislava 2012

Autori kolektívnej monografie

PhDr. Mojmír Benža, CSc., Ústav etnológie SAV

Prof. PhDr. Mária Čižmarová, CSc., Filozofická fakulta Prešovskej univerzity

Doc. PhDr. Mária Dobříková, CSc., Filozofická fakulta Univerzity Komenského

Prof. PhDr. Ján Doruľa, DrSc., Slavistický ústav Jána Stanislava SAV

Prof. PhDr. Júlia Dudášová-Kriššáková, DrSc., Filozofická fakulta
Prešovskej univerzity

Mgr. Ivana Džundová, PhD., Filozofická fakulta Prešovskej univerzity

PhDr. Viera Gašparíková, DrSc., Ústav etnológie SAV

Doc. Vladislav Grešlík, ArtD., Filozofická fakulta Prešovskej univerzity

Mgr. Dana Hučková, PhD., Ústav slovenskej literatúry SAV

Doc. PhDr. Martin Hetényi, PhD., Filozofická fakulta Univerzity Konštantína
Filozofa v Nitre

Doc. PhDr. Hana Hlôšková, CSc., Filozofická fakulta Univerzity Komenského

Prof. PhDr. Jozef Hvišč, DrSc., Filozofická fakulta Univerzity Komenského

PhDr. Peter Ivanič, PhD., Filozofická fakulta Univerzity Konštantína
Filozofa v Nitre

Doc. PhDr. Viktória Lašuková, CSc., Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity
v Ružomberku

Doc. PhDr. Magdaléna Paríková, CSc., Filozofická fakulta Univerzity
Komenského

Mgr. Zuzana Profantová, CSc., Ústav etnológie SAV

PhDr. Hana Urbancová, DrSc., Ústav hudobnej vedy SAV

Mgr. Oľga Vaneková, Ústav slovenskej literatúry SAV

Prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc., Filozofická fakulta Univerzity Konštantína
Filozofa v Nitre

Mgr. Katarína Žeňuchová, PhD., Slavistický ústav Jána Stanislava SAV

Doc. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., Slavistický ústav Jána Stanislava SAV

Prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc., Filozofická fakulta Prešovskej univerzity

Prof. PhDr. Pavol Žigo, CSc., Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV

Obsah

Úvod	8
1. KAPITOLA	
Inštitucionalizovaný slovenský slavistický výskum	
<i>Peter Žeňuch</i>	
Stav a perspektívy slovenskej slavistiky. Z dejín Slovenského komitétu slavistov a Slavistického ústavu Jána Stanislava Slovenskej akadémie vied	9
<i>Ján Doruľa</i>	
Inštitucionalizácia slovenskej slavistiky	56
<i>Katarína Žeňuchová</i>	
Slovenská slavistika na stránkach časopisu Slavica Slovaca	69
2. KAPITOLA	
Zo slavistickej jazykovedy	
<i>Pavol Žigo</i>	
Slavistická tematika vo výskume Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV	83
<i>Mária Dobříková</i>	
Jazykovedná slavistika na Katedre slovanských filológií Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave	94
<i>Juraj Vaňko</i>	
Slavistické disciplíny a slavisticky orientovaný výskum na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre	105

<i>Júlia Dudášová-Kriššáková</i>	
Dejiny slavistiky na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove [(1959) 1993–2009]	114
<i>Mária Čižmarová</i>	
Slovenská ukrajínistika – súčasný stav výskumu (po roku 1993)	137
<i>Viktória Lašuková – Ivana Džundová</i>	
Slovensko-bieloruské vzťahy: stav a perspektívy výskumu	148

3. KAPITOLA

Zo slavistickej literárnej vedy

<i>Dana Hučková</i>	
Slovenská literárnovedná slavistika po roku 1993 Príloha. Slavistická literatúra pracovníkov Ústavu slovenskej literatúry SAV 2008–2011; výber pripravila Oľga Vaneková	173
<i>Jozef Hvišč</i>	
Literárnovedná slavistika na Univerzite Komenského po roku 1990	193
<i>Viera Žemberová</i>	
Literárnovedná slovakistika v slavistickom výskume od deväťdesiatych rokov (marginália z ruskej literárnovednej slovakistiky)	197

4. KAPITOLA

Zo slavistickej historiografie

<i>Martin Hetényi – Peter Ivanič</i>	
K výskumu cyrilo-metodskej problematiky na Slovensku po roku 1993	203
<i>Vladislav Grešlík</i>	
Z problematiky výskumu ikon na Slovensku	210

5. KAPITOLA

Zo slavistickej folkloristiky a etnológie

Zuzana Profantová

Slovenská slavistická folkloristika po roku 1993
(po 11. medzinárodnom zjazde slavistov v Bratislave) 213

Viera Gašparíková

Z dejín slovenskej slavistickej folkloristiky 230

Hana Hlôšková – Magdaléna Paríková

Slavistická problematika v dejinách Katedry etnológie
a kultúrnej antropológie Filozofickej fakulty
Univerzity Komenského Bratislave 240

Hana Urbancová

Slavistický aspekt slovenskej etnomuzikológie 251

Mojmír Benža

Slavistické výskumy v slovenskej etnológii 260

Úvod

Slavistický výskum sa na Slovensku po roku 1993 uskutočňuje ako koordinovaný, systematický a projektovaný interdisciplinárny výskum, ktorého strategickým zámerom je osvetľovanie spoločensky aktuálnych tém v oblasti vzťahov slovenského jazyka a kultúry k iným slovanským i neslovanským jazykom a kultúram.

Jazyk, literatúra, história, folkloristika i etnológia sa v rámci slavistického výskumného programu orientujú najmä na slovensko-slovanské i slovensko-neslovanské vzťahy a predstavujú tak Slovensko ako celok jedinečný nielen svojím obsahom, ale predovšetkým ako prirodzenú, formujúcu a neoddeliteľnú súčasť slovanského, európskeho i medzinárodného kultúrneho priestoru. Vedeckovýskumná a vedecko-koordinačná činnosť v rámci slovenskej slavistiky pritom vyplýva úzkej spolupráce so Slovenským komitétom slavistov i Slavistickým ústavom Jána Stanislava Slovenskej akadémie vied, ktoré vedecko-organizačne i výskumne pokrývajú takto široko vnímané spektrum interdisciplinárneho slavistického výskumu.

O aktuálnych otázkach stavu i rozvoja slovenskej slavistiky sa diskutovalo na Prvom kongrese slovenských slavistov, ktorý sa v sídle Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV a Slovenského komitétu slavistov uskutočnil v dňoch 26.–28. októbra 2011 na tému *Slovenská slavistika po roku 1993*. Na prvom slovenskom slavistickom kongrese sa ukázalo, že slovenská slavistika zastáva významné miesto v domácom i medzinárodnom výskumnom rámci. Z rokovaniach kongresu vyplynulo, že slavistický výskum na Slovensku zohráva strategickú úlohu pri komplexnom interdisciplinárnom poznaní spoločensky i politicky aktuálnych tém. Určujúcim je v tejto súvislosti rozsah i kvalita aktivít, ktoré Slovenský komitét slavistov v spolupráci so Slavistickým ústavom Jána Stanislava SAV programovo i organizačne zabezpečuje. Významný podiel na systematickom rozvoji slovenskej slavistiky má pritom inštitucionalizovaný výskum.

Peter Žeňuch
predseda Slovenského komitétu slavistov
riaditeľ Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV